

de heide

natuurboekje
van

.....

ZOMER 2023

HOI!

VAN AUGUSTUS tot in september staat de heide in bloei. Dan is ze prachtig paars. Je ruikt de geur van de heidebloempjes. Heerlijk zoet!

Met dit heideboekje ga je op onderzoek. Wat voor hei groeit er op de heide? Niet alle hei is hetzelfde. Welke dieren kom je tegen? Grote kans dat je een konijn ziet. Of toch zeker haar hol. Wel even naar binnen gluren!

Insecten vliegen van bloem naar bloem.

Je hoort hun gezoem. Een sprinkhaan sjirpt. En met een beetje geluk hoor je gemekker. Hoi, schapen op de hei! Zij zorgen dat de heide blijft bestaan. Hoe komt dat?

struikhei

dophei

DE GROND OP DE HEIDE is zandgrond. Daarin zit weinig voedsel voor een plant. Heidestruikjes hebben die 'arme' grond juist nodig om gezond te blijven. Er staat vooral struikhei op de heide. Ze kan goed tegen droogte. Je kunt ook dophei tegenkomen. Dophei houdt van nattige grond en staat bijvoorbeeld in de buurt van een vennetje.

Struikhei bloeit met paarse bloempjes. Die staan onder en naast elkaar aan korte takjes. Dophei heeft bloemen in trosjes. Geef je de hei haar kleurtjes?

IN LIMBURG zijn veel gebieden met heide.
Ga als een speurneus op pad. Soms kun je
met een gids mee.

Zoek de struikhei. Wie weet ontdek je ook
dophei. Op de Groote Heide bij Venlo groeit
de zeldzame rode dophei. De bloempjes zijn
roder dan het roze van de gewone dophei.
Heidebloempjes zitten vol nectar. Er komen
allerlei bijen en vlinders op af. Overal
gezoem en gefladder. Wie weet zie je de
heivlinder of het heideblauwtje!

Bekijk een insect op een heidebloempje.
Hoe ziet het eruit, wat valt je op?

.....
.....
.....

*De heivlinder is
grijsbruin met oranje.*

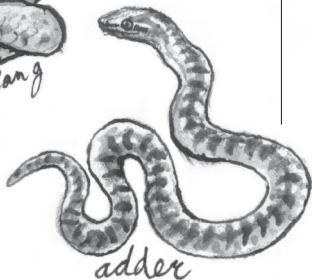

HEIDE KAN NIET tegen schaduw. Ze heeft zon nodig. Ook veel dieren op de hei kunnen niet

zonder de warmte van de zon. Zoals de zandhagedis. Zij legt haar eitjes in een holletje dat ze zelf graaft. Ze bedekt de eitjes met wat zand. Daarna broedt de zon de eitjes uit. De zandhagedis ligt vaak op een open plek te zonnen om zich op te warmen. De ring slang en de adder doen dat ook.

Je zult deze dieren niet zo vaak zien. Ze zijn schuw en schieten weg zodra ze je in de gaten hebben.

EEN SPEURNEUS gaat ook spoorzoeken. Zoek keutels, afgekloven dennenappels, een hol, een pootafdruk... Van welk dier zijn die sporen? Misschien vind je zelfs het 'vervelletje' van een hazelworm!

Zie je veel gras en jonge boompjes tussen de hei? Die kunnen de hei verdringen. Dan wordt de hei op den duur een bos. Daarom lopen er vaak schapen of geiten. Ze houden het gras en de boompjes kort. Ook wordt er gemaaid of wordt het bovenste laagje van de bodem geschraapt. Zo overwoekert de hei niet en blijven er open en zonnige plekken. Lang leve de heide!

De hazelworm is geen worm, geen slang maar een hagedis!

POST

Lina uit Maastricht heeft het boek 'Kleine kriebelbeestjes' gewonnen. Van harte gefeliciteerd! Lina verzong een versje op de wijs van Klein klein kleutertje. En ja, een haan lust duizendpoten. Zingen maar!

*Kleine kleine duizendpoot
Wat doe jij in mijn tuin
Ik zag je onder een grote steen
Je kleur is donkerbruin
Rovertje, wat ben jij snel
Nee, jij wil geen frikadel
Beestjes staan op jouw menu
Tot de haan komt... kukeleku.*

Ook Roos Wennekes krijgt het boek. Ze was 40 jaar juf en deed allerlei projecten over kriebelbeestjes. Ze stuurde ons het bekende versje: 'De moeder van de duizendpoot/was vreselijk ontevreden...' Als ze het boek won, zou ze het geven aan de school waar zij werkte. Leuk!

Het Limburgs Landschap
Rijksstraatweg 1, 5943 AA Lomm
T 077-473 75 75

info@limburgs-landschap.nl
www.limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst
Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Alle tot nu toe verschenen
natuurboekjes zijn voor scholen en
natuurgroepen te downloaden via:
www.limburgs-landschap.nl/
kinderboekjes

DOE JE MEE? Verzin een puzzeltje dat met de heide heeft te maken. Stuur het voor 14 augustus 2023 naar Het Limburgs Landschap. Dan maken we in het volgende natuurboekje een leuke bladzij met puzzels.

HEIDE-WEETJE Soms is er een plaag. De hei zit dan vol heidehaantjes. Die bruine kevertjes en hun larven eten heideblaadjes. De hei droogt uit en wordt bruin. Het duurt een tijd voor de hei weer paars bloeit.